

A Fővárosi Ítéltábla a dr. Réti István ügyvéd (**jogi képviselő címe**) által képviselt **felperes neve (felperes címe)** felperesnek,
a Tóth & Esztergomi Ügyvédi Iroda (**jogi képviselő címe**) által képviselt alperes neve (alperes címe) alperes ellen, vezető tisztségviselő felelősségének érvényesítése iránt indított perében,
a Budapest Környéki Törvényszék 2015. július 3. napján kelt, 8.G.40.976/2014/17. számú ítélete ellen, a felperes által előterjesztett fellebbezés folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének fellebbezett részét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy tizenöt napon belül fizessen meg az alperesnek 50.000 (Ötvenezer) forint + áfa másodfokú ügyvédi munkadíjból álló perköltséget, továbbá fizessen meg az államnak - külön felhívásra - 15.000 (Tizenötezer) forint fellebbezési eljárási illetéket.

Ezen ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

Az elsőfokú bíróság a 17. sorszámú ítéletével kötelezte az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 15 napon belül 10.648.892 forintot, továbbá 500.000 forint perköltséget; ezt meghaladóan a keresetet elutasította és kötelezte az alperest, hogy fizessen meg a Magyar Államnak, külön felhívásra 639.000 forint feljegyzett eljárási illetéket.

Határozatának indokolásában, a tényállás körében azt rögzítette, hogy az alperes vezető tisztségviselője volt a **Cs Kft.** „f.a.” adósnak, a társaság felszámolásának 2011. június 30-i elrendeléséig. A felperes határidőn belüli hitelezői igénybejelentése alapján - amelyben követelését az adóssal szemben 10.469.000 forint tőkében, annak 2009. július 15-től kezdődő késedelmi kamatában jelölte meg - a felszámoló 10.648.892 forint összegben vette nyilvántartásba [10.469.200 forint tőkét d) kategóriába, 104.692 forint regisztrációs díjat f) kategóriába, 75.000 forint eljárási költséget a) kategóriába sorolva]; a felperes késedelmi kamatigényét a felszámoló nem vette nyilvántartásba. A felszámolási eljárás a bíróság **...Fpk....** számú végzésével az egyszerűsített szabályok szerint került befejezésre; az adós vagyona nem nyújtott fedezetet a hitelezői igényekre, köztük a felperes 10.648.892 forint követelésére sem.

A felperes hitelezőként benyújtott keresete alapján, a csődeljárásról és a felszámolási eljárásról szóló 1991. évi XLIX. törvény (Cstv.) 33/A. § (1) bekezdése szerint a ... Törvényszék megállapította a 2013. március 6-án jogerőre emelkedett, **...G....** számú ítéletében, hogy az alperes a **Cs Kft.** „f.a.” ügyvezetőjeként nem a hitelezői érdekek elsődlegessége alapján látta el ügyvezetői feladatait a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet 2009. évi bekövetkeztét követően, ezért az adós

vagyonában bekövetkezett 10.648.892 forint és járulécai vagyonsökkenés erejéig teljes kártérítési felelősséggel tartozik helytállni; kötelezte az alperest 14.865.000 forint vagyoni biztosíték bírósági letétbe helyezésére is.

A felperes - a felszámolási eljárás jogerős befejezését követően - 2014. december 29-én nyújtotta be keresetét a Cstv. 33/A. §-ának (6) bekezdése alapján, amelyben 10.648.892 forint tőke és annak 2009. július 16-tól számított törvényes mértékű késedelmi kamata megfizetésében kérte az alperes marasztalását.

Az alperes az ellenkérelmében a kereset elutasítását kérte.

Az elsőfokú bíróság 10.648.892 forint tőke erejéig alaposnak találta a keresetet a Cstv. 33/A. §-ának (6) bekezdése alapján, az alperes kártérítési felelősségét jogerősen megállapító ítélet és a felperesnek a felszámolási eljárásban érvényesített hitelezői igénye, a felszámoló nyilvántartásának egybevetett értékelésével.

A törvényszék a felperes késedelmi kamatigénye körében kifejtette a Cstv. 46. § (5) bekezdésének b) pontja, 37. § (1) és (3) bekezdései, 35. § (1) bekezdése, 57. § (1) bekezdésének g) pontja alapján, hogy nem a felperes hitelezői igénybejelentése tartalmának, hanem a hitelezői igény felszámoló általi visszaigazolásának, illetve a felszámolási eljárás befejezéséről rendelkező bírósági végzés tartalmának és indokolásának volt jelentősége annak vizsgálatakor, hogy mi minősül a felszámolási eljárásban kiegyenlített hitelezői követelésnek a felperes oldalán. Megállapította, hogy a felszámolási eljárásban 10.648.892 forint összegben szerepelt a felperes hitelezői igénye a nyilvántartásban, a 10.469.200 forint tőke után járó késedelmi kamatigényt a felszámoló nem vette nyilvántartásba, a **...Fpk....** számú jogerős végzés sem tartalmazott arra vonatkozó adatot, hogy a felperes késedelmi kamatkövetelése kiegyenlített maradt a felszámolás befejezésével, ezért nem volt helye e körben az alperes marasztalásának a Cstv. 33/A. § (6) bekezdése alapján sem.

Kitért arra is az elsőfokú ítélet indokolása, hogy önmagában az alperes felelősségét megállapító ítélet rendelkező része sem volt alkalmas a jelen perben érvényesített késedelmi kamatigény megfelelő alátámasztására. Az előzményi per tárgya az alperes magatartásával ok-okozati összefüggésben bekövetkezett vagyonsökkenés nagyságának megállapítása volt (ahhoz igazodóan vagyoni biztosíték letétbe helyezéséről való rendelkezés); a vagyonsökkenés terjedelmének megállapítása nem jelenti, hogy azzal egyező mértékű kielégítésre tarthat számot utóbb a hitelező a marasztalási perben.

Az elsőfokú bíróság következtetése szerint kizárólag a tőkeigény tekintetében teljesül az alperes marasztalásának feltétele, egyedül a főkövetelésre állapítható meg az, hogy nem nyert kielégítést a felszámolási eljárásban a felperes bejelentett hitelezői igénye.

Az ítélettel szemben a felperes nyújtott be fellebbezést, amelyben annak részbeni megváltoztatásával kérte az alperes marasztalását a tőkeösszeg után 2009. július 16-tól 2014. március 14-ig a Ptk. 301/A. §-a szerint, 2014. március 15-től a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (új Ptk.) 6:155. §-ának (1) bekezdése szerint a kifizetés napjáig esedékes késedelmi kamat megfizetésében is, a másodfokú perköltség megfizetésével.

Arra hivatkozott, hogy önmagában a felszámoló mulasztása, a felperes által bejelentett késedelmi kamat igény nyilvántartásba vételének elmaradása, nem alapozza meg a járulékra vonatkozó követelésének elutasítását az alperessel szemben. Hangsúlyozta, hogy a Budapest Környéki Törvényszék jogerős ítéletében nem csak a tőke, hanem a járulékok, így a késedelmi kamat erejéig is megállapította az alperes felelősségének terjedelmét; a jogerős ítéletet nem írhatja felül felszámolói mulasztás.

Az alperes a fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását és a felperes marasztalását kérte a másodfokú perköltségben.

Álláspontja szerint a törvényszék helytálló következtetéssel utasította el a felperes kamatkövetelését; ítéletének indokolása okszerű, következetes és megalapozott, a felperes által felhozott indokok nem alkalmasak annak megváltoztatására.

A Fővárosi Ítélőtábla a Pp. 256/A. §-ának (1) bekezdés b) pontja alapján tárgyaláson kívül bírálta el a fellebbezést.

A felperes fellebbezése nem alapos.

A másodfokú bíróság elsőként azt rögzíti, hogy a Budapest Környéki Törvényszék ítéletét a fellebbezési kérelem és ellenkérelem korlátai között - azaz a keresetet a késedelmi kamatigény vonatkozásában elutasító rendelkezésre nézve - bírálta felül a Pp. 253. §-ának (3) bekezdése, 235. § (1) bekezdése szerint; nem érintette a fellebbezéssel nem támadott, a keresetnek helyt adó, illetve a perköltségre vonatkozó ítéleti rendelkezést [Pp. 228. § (3) és (4) bekezdés].

A Fővárosi Ítélőtábla megállapította, hogy az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg a tényállást és helytálló jogi következtetéssel utasította el a felperes késedelmi kamatigényét.

Ítéletének jogi indokolásával a másodfokú bíróság maradéktalanul egyetértett, annak megismétlése nélkül a következőkre mutat rá a fellebbezéssel kapcsolatban.

A Cstv. 33/A. § (1) bekezdése szerint a hitelező vagy - az adós nevében - a felszámoló a felszámolási eljárás ideje alatt keresettel kérheti a bíróságtól [6. §] annak megállapítását, hogy azok, akik a gazdálkodó szervezet vezetői voltak a felszámolás kezdő időpontját megelőző három évben, a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkeztét követően ügyvezetési feladataikat nem a hitelezők érdekeinek elsődlegessége alapján látták el, és ezáltal a gazdálkodó szervezet vagyona csökkent, vagy a hitelezők követeléseinek teljes mértékben történő kielégítését megghiúsították, vagy elmulasztották a környezeti terhek rendezését. A gazdálkodó szervezet vezetőjének minősül az a személy is, aki a gazdálkodó szervezet döntéseinek meghozatalára ténylegesen meghatározó befolyást gyakorolt. Ha többen közösen okoztak kárt, felelősségük egyetemleges. A fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkezte az az időpont, amelytől kezdve a gazdálkodó szervezet vezetői előre látták vagy ésszerűen előre láthatták, hogy a gazdálkodó szervezet nem lesz képes esedékességgel kielégíteni a vele szemben fennálló követeléseket.

A Cstv. 33/A. § (6) bekezdése szerint a felszámolási eljárás jogerős lezárását követő 60 napos jogvesztő határidőn belül - ki nem elégített követelése erejéig - bármely hitelező keresettel kérheti a bíróságtól [6. §], hogy az (1) bekezdés szerinti perben jogerősen megállapított felelősség alapján kötelezze az adós volt vezetőjét követelésének kielégítésére. Amennyiben határidőben több hitelező terjeszt elő keresetet, a bíróság a pereket egyesíti, és a hitelezői követelések arányos kielégítéséről rendelkezik. Amennyiben a felszámolási eljárás jogerős lezárásáig az (1) bekezdés szerinti perben még nincs jogerős döntés, a 60 napos jogvesztő határidő kezdő napja a jogerős bírósági döntés napját követő nap.

A Cstv. 33/A. §-ában foglalt rendelkezések - a gazdasági társaságokról szóló 2006. évi IV. törvénynek (Gt.) a vezető tisztségviselő felelősségére vonatkozó szabályaival összhangban [Gt. 30. § (3) bekezdés] - megteremtik a felszámolás alá került gazdasági társaságok vezető tisztségviselői közvetlen helytállási kötelezettségét a hitelezőkkel szemben, amelyhez szigorú, több lépcsőből álló igényérvényesítési rendet határoznak meg.

Felszámolás alá került gazdálkodó szervezet vezetője vétkességi alapú felelősségének, a társaság hitelezőjével szembeni közvetlen helytállási kötelezettségnek konjunktív eljárási feltételei vannak:

szükség van a vezető felelőssége (az általa okozott kár) mértékét megállapító jogerős ítéletre [Cstv. 33/A. § (1) bekezdés], továbbá a hitelezői követelés szabályszerű érvényesítésére az adós társasággal szembeni felszámolási eljárásban [Cstv. 38. § (3) bekezdés, 37. § (1) és (3) bekezdés], végül a kiegyenlítettlen hitelezői követelés kárigényként való érvényesítésére marasztalási perben [Cstv. 33/A. § (6) bekezdés].

A közvetlen helytállási kötelezettség érvényesítése iránt a Cstv. 33/A. § (1) bekezdése szerinti perben (első lépcsőben) a bíróság a felszámolás alá került gazdálkodó szervezet vezetőjének felelősségét vizsgálja, felelősség megállapítása esetén meghatározva azt az összeget is, amelynek későbbi teljesítésére a vezető kötelezhető. A megállapítási per befejezését, továbbá a felszámolási eljárás jogerős lezárását követően, a Cstv. 33/A. § (6) bekezdése szerinti marasztalási perben realizálódik a vezető felelőssége a hitelezőkkel szemben, ekkor kerülhet sor a tényleges marasztalásra, azaz amikor megállapítható az adós vagyonából ki nem elégített hitelezői követelések összege, amelyek kielégíthetőek lettek volna, nem csökkent volna az adós vagyona, amennyiben a vezető nem sérti meg a rá irányadó előírásokat.

Leszögezi a másodfokú bíróság, hogy az adós vezetőjének - deliktuális alapú - felelőssége a Gt. 30. § (2) bekezdése, a Cstv. 33/A. §-a szerint mögöttes és járulékos jellegű. A másodlagos, közvetett helytállási kötelezettség miatt a mögöttesen felelős vezető ugyanannak a kötelezettségnek a teljesítéséért felel, mint a főkötelezett. A járulékoság miatt a mögöttes felelős helyzete a főkötelezett helyzetéhez igazodik; a főkötelezett oldalán bekövetkezett - akár objektív, akár szubjektív - jogi tények mindig kihatnak a járulékos kötelezettre [1/2007. Polgári jogegységi határozat a mögöttes felelősségről]. Amennyiben jogvesztés következik be a főkötelezettel szemben a szabályszerű igényérvényesítés elmulasztása miatt a felszámolási eljárásban, nem vonható felelősségre a járulékos kötelezett sem.

Utal a másodfokú bíróság - a törvényszék ítéletében helytállóan hivatkozott jogszabályi rendelkezéseken túl [Cstv. 46. § (5) bekezdés b) pont, 35. § (1) bekezdés, 37. § (1) és (3) bekezdés, 57. § (1) bekezdés g) pontja] - a Cstv. 38. §-ának (3) bekezdésében foglalt rendelkezésre, az adóssal szembeni követelés kötelező érvényesítésének szabályára a felszámolási eljárásban, valamint a hitelező fogalmát definiáló Cstv. 3. § (1) bekezdésének cd) pontjára is, miszerint a felszámolás kezdő időpontja után hitelező mindenki, akinek az adóssal szemben pénzkövetelése vagy pénzben kifejezett vagyoni követelése van, és azt a felszámoló nyilvántartásba vette.

Nem merült fel adat arra vonatkozóan, hogy a felperes kifogással támadta volna követelésének felszámoló általi visszaigazolását, a késedelmi kamatigény nyilvántartásba vételének elmaradását a Cstv. 51. §-a szerint, ezért nem önmagában állt a felszámoló mulasztása e körben. A felszámoló által vezetett nyilvántartásban - amely a felszámolási eljárásban az adóssal szemben érvényesített követelések, hitelezői pozíciók és igények alapvető igazolása - nem szerepelt a felperes késedelmi kamatigénye [Cstv. 57. § (1) bekezdés g) pont], ennek orvoslását a felperes nem is kívánta elérni a felszámolási eljárásban a rendelkezésére álló külön jogvédelmi eszközzel, ezért e követelésének számbavétele nélkül került befejezésre a felszámolási eljárás. A Cstv. 52. § (3) bekezdésének a)-f) pontjai szerinti tagolással összeállítandó felszámolási zárómérleg nyilvánvalóan nem tartalmazta - nem tartalmazhatta - a ki nem egyenlített tartozások között a felszámoló nyilvántartásában nem szereplő követelést, a felperes késedelmi kamatkövetelését az adóssal szemben.

Tévedett a felperes, amikor csupán a felszámoló - egyszeri és egyedüli - mulasztásának tekintette a késedelmi kamatigény nyilvántartásba vételének elmaradását. A felszámoló által vezetett hitelezői nyilvántartásban nem szereplő követelés kielégítését nem célozta a felszámolási eljárás, a felszámolási záródokumentumokból is hiányzó igényre a felszámolás befejezése nem terjedt ki, nem vonatkozott az adós vagyonából való fedezetlenség bíróság általi megállapítása [Cstv. 1. § (3)

bekezdés, 52. § (3) bekezdés d) pont, 60. § (1) bekezdés, a felszámolás számviteli feladatairól szóló 225/2000. (XII. 19.) Korm. rendelet 8. § (7) bekezdés].

Helyesen járt el az elsőfokú bíróság, amikor a Cstv. 33/A. § (6) bekezdésére alapított kereset elbírálásakor, annak a törvényi feltételnek az értékelésekor, hogy a kereset a felszámolási eljárásban ki nem elégített hitelezői követelés erejéig szolt-e, a felszámolási zárómérlegben kimutatott követelést tekintette irányadónak.

A Cstv. 33/A. §-ának (6) bekezdése alapján kettős korlátja van az alperes marasztalásának a hitelező felé: az egyik a felelősség jogerősen megállapított mértéke a Cstv. 33/A. § (1) bekezdése szerinti perben, a másik a felszámolási eljárásban érvényesített és kiegyenlítetlenül maradt hitelezői igény nagysága, amely utóbbival kapcsolatban kizárólag a marasztalási perben - a felszámolási eljárás jogerős befejezését követően - lehet állást foglalni.

Rámutat az ítéletábra a **...G....** számú jogerős ítélet alapján arra is, hogy a kereset és az ítéletben megállapított 10.648.892 forint „vagyoncsökkenés” a Cstv. 33/A. § (1) bekezdésében írt vagylagos körülmények közül valójában nem az adós vagyonában beállt csökkenésre vonatkozott, hanem a felperes által bejelentett és nyilvántartásba vett hitelezői igényt és annak nagyságát takarta. A kártérítés szabályainak alkalmazásával [Ptk. 360. § (1) bekezdés, 355. § (4) bekezdés] korábbi vezető által az adós vagyonában előidézett tényleges csökkenés (vagyoncsökkenés) esetén lehet szó a károsodás bekövetkezésekor esedékes kamatról, az ügyvezető erre is kiterjedő helytállásáról.

A kifejtettekre tekintettel a Fővárosi Ítéletábra az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

A fellebbezés nem vezetett eredményre, ezért a felperes köteles viselni az oldalán felmerült másodfokú perköltséget [Pp. 78. § (1) bekezdés]; kötelezte továbbá a másodfokú bíróság az alperes másodfokú eljárásban felmerült perköltségének, valamint az illetékfeljegyzési jogára tekintettel le nem rótt fellebbezési eljárási illeték megfizetésére [32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (5), 4/A. § (1) bekezdése, Itv. 46. § (1), 59. § (1) bekezdése, 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése].

Budapest, 2015. november 26.

Pálné dr. Mikola Júlia s.k.
a tanács elnöke

dr. Gáspár Mónika s.k.
előadó bíró

dr. Senyei György s.k.
bíró

A kiadmány hitelül:
(Varga Beatrix)